

ชื่อเรื่อง ปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาเฉพาะสถานศึกษา

อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

ผู้วิจัย สุทธิลักษณ์ ศรีสิทธิ์

ปริญญา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบูลย์ ยอดยิ่ง ประธานกรรมการ

ดร. ทองม้วน นาเสียม กรรมการ

ดร. มานิตย์ อัญญาโพธิ์ กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหาร เปรียบเทียบปัญหาการบริหาร และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาเฉพาะสถานศึกษา อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และช่วงชั้นที่เปิดสอนต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2549 จำนวน 248 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 61 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test และ F-test เมื่อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้ทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Sheffe')

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้าราชการครูมีปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารวิชาการ และการบริหารงานทั่วไป
- เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน มีปัญหาการบริหาร โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้สอน มีปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีปัญหาการบริหารโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาตามช่วงชั้นที่เปิดสอน พบว่า โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 มีปัญหาการบริหารโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 3-4 มีปัญหาการบริหารโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบ พบว่า

2.1 ข้าราชการครูที่มีสถานภาพต่างกัน มีปัญหาการบริหารโดยรวมและรายด้านต่างกัน โดยครูผู้สอนมีปัญหามากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารโดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ รวมทั้งโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาโดยรวมและรายด้านมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 มีปัญหาการบริหารโดยรวมและรายด้านมากกว่าโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 3-4 รวมทั้งโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 มีปัญหาโดยรวมและรายด้าน มากกว่าโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ การบริหารวิชาการ ควรมีการอบรมพัฒนาแก่ครูเกี่ยวกับการจัดทำรูปแบบประเมินพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบริหารงบประมาณ ควรให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณและบริหารได้ด้วยตนเองแต่ละฝ่ายงาน การบริหารงานบุคคล ควรพัฒนาให้ครูมีความเข้าใจในการบริหารงานโรงเรียนเพื่อการปฏิบัติงานสอนที่มีประสิทธิภาพ และการบริหารงานทั่วไป ฝ่ายบริหารสถานศึกษาควรมีการปรับปรุงการบริหารให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกในการติดต่อกันอื่น ๆ

Title: The Problems of Administration of Basic Educational Institutions : Case Studies of Educational Institutions in Amphoe Phayakhaphum Phisai under the office of Maha Sarakham Service Area Zone 2.

Author: Mrs. Sutthiluk Srisith   **Degree:** M. Ed. (Educational Administration)

Advisors: Ass. Prof. Paiboon Yodying   Chairman

Dr. Thommuan Nasangiam   Committee

Dr. Manit Anyabho   Committee

Rajabhat Maha Sarakham University, 2007

ABSTRACT

This study aimed to examine problem of administration, compare problem of administration, and investigate recommendations involving the problem of administration of basic educational institutions in Amphoe Phayakhaphum Phisai under the office of Maha Sarakham Service Area Zone 2 as viewed by teacher officials with different status, school sizes, and offering intervals both overall and each aspect. The sample used in this study consisted of 248 teacher officials at basic educational institutions in the academic year 2006, selected by using the stratified random sampling technique. The sample size was determined according to the table of Krejcie and Morgan. The instruments used for collecting data was a 61-items rating-scale questionnaire with a reliability of 0.96. The collected data were analyzed by using a computer program to find out percentage, mean, standard deviation. The t-test and F-test were employed for testing hypothesis. When a statistically significant difference was found, individual pairs would be tested by using Sheffe's method.

The results of the study were as follows:

1. The teacher officials had problems of administration of basic educational institutions as overall and each aspect at a medium level in this ranks from the highest to the lowest mean: budget administration, personnel administration, academic administration, and general administration.

When the status was classified, it was found that the school administrators had problems of administration as overall and each aspect at a medium level while the teachers had problems of administration as overall and each aspect at a high level.

When the school size were classified, it was found that the small-sized and medium-sized school had problems of administration as overall and each aspect at a high level while the large-sized had problems as overall and each aspect at a medium level.

When the offering intervals were classified, it was found that the schools offering first through second intervals had problems of administration as overall and each aspect at a high level while the schools offering first through third intervals and third through fourth intervals had problems as overall and each aspect at a medium level.

2. For the results of comparison, the following were found:

2.1 The teacher officials with different status had different problems of administration as overall and in each aspect. The teachers had more problems of administration than the school administrators at the .05 level of statistical significance.

2.2 The small-sized school had more problems of administration as overall and in each of these 3 aspects: academic administration, budget administration, and general administration than the medium-sized schools and large-sized schools; also, the medium-sized schools had more problems as overall and in each aspect than the large-sized schools at the .05 level of statistical significance.

2.3 The schools offering first through second intervals had more problems of administration as overall and each aspect than the schools offering first through third intervals; also, the schools offering first through third had more problems as overall and each aspect than the schools offering third through fourth intervals at the .05 level of statistical significance.

3. Significant recommendations include: In academic administration, there should be training in development of teachers involving marking. In budget administration, every teacher should be allowed to participate in budget administration and each section should be able to administer budgets by itself. In personnel administration, teachers should be developed to understand school administration for efficient instruction. And in general administration, the school administrative section should improve its own administration to be efficient instruction and to facilitate communication with other sections.